

риод или историска дисциплина, ги откриваат напредувањето, сразмерите и диспропорциите во областа на историографското творештво. Преку нив и со помошта на нив може да се открие кои историски периоди, целини или потесни дисциплини побрзо се развиваат и каде и во што се заостанува. Со оваа страна од својата функција можат да ги откријат празнините и да помогнат во планирањето на кадрите, како и во насочувањето на истражувачките програми, односно на идниот развој на историските науки кај нас. Тие исто така нудат увид во видот и квалитетот на продукцијата зашто можат да укажат во колкава мерка се застапени фактографијата и документот, а во колкава — синтезата, студијата, општите дела итн. Доколку во иднина би се одлучиле да ја анализираме состојбата во историската наука во Републикава, како што тоа во други наши републики или странски земји се прави, првото

нешто кон кое би посегнале би биле нашите општи историографски библиографии.

По сето речено не би биле далеку од вистината, ако го заклучиме и тоа дека историографските библиографии се огледало на состојбите на историската наука во даден период и значаен индикатор на историјата на историската наука. Исто така, по сето што се рече, треба да отпаднат секаковите дилеми, доколку такви постојат, за тоа дали ни се потребни или непотребни библиографии на историографската продукција. Но, исто така, треба да им се даде секаква предност на општите прегледи пред парцијалните и индивидуалните, кои, пак, многу пати можат да значат нерационално растурање на сили и средства. Кога ги имаме општите прегледи, каков што е и овој што го претставуваме, стануваат излишни оние потесно тематските и индивидуалните.

М. ПАНДЕВСКИ

НОВИ ПРИЛОЗИ ОД ОБЛАСТА НА ПРАВНО-ПОЛИТИЧКИТЕ НАУКИ

— Осврт на прилозите од „Годишникот“ на Правниот факултет од Битола —

Правниот факултет од Битола овие денови пред стручната јавност се појави со вториот број од својот „Годишник“ и тоа за 1980 година. Главен и одговорен уредник е проф. д-р Стефан Габер. Во овој број учествуваат не само соработници од Факултетот туку и од други факултети. „Годишникот“ е застапен со 16 прилози од областа на правно-политичките науки, и е печатен на 353 страници. Секој труд завршува со кратко резиме на еден од странските јазици.

Во „Годишникот“ најпрво е поместен трудот „Тенденции во развојот на современата граѓанска социологија“ од д-р Томислав Чокревски во кој се истакнува дека современиот развој на општеството е базиран на високиот развој на производните сили, сложената технологија и големата поделба на трудот. Како втора статија е поместена статијата од м-р Денко Денковски „Медитации околу прашањето на феноменот на алиенација“ каде што ја објаснува филозофската историска проблематика

на феноменот на отуѓувањето до-кажувајќи дека отуѓениот труд може да се наоѓа пред се во приватната сопственост, односно во нивната меѓусебна условеност. Во написот „Реализацијата на одлуките на АСНОМ за формирање и работа на НОО во Охридска око-лија“ др Павле Митрески се осврнува на одлуките на АСНОМ во споменатиот регион и тоа сè до пред ослободувањето на земјата. При тоа посебно ја потенцира улогата и работата на органите на народната власт, почнувајќи од селските, општинските, градскиот до околските народноослободителни одбори.

Д-р Даме Несторовски во тема-та „Програмирањето на активнос-тите за покренување на постапка-та за санација во организациите на здружениот труд што покажу-ваат негативен финасов резултат“ разработува доста актуелна проб-леамтика и тоа не само од аспектот на временската димензија ту-ку и од аспектот на теоретските, институционалните и практичните постапки во ОЗТ. Потоа следи при-логот на асистентот Томислав Гро-здановски „Улогата на Меѓународ-ниот монетарен фонд во свет-ските монетарни системи“ при што се задржува на актуелната проб-лематика од областа на монетар-ната политика, како и за улогата на Меѓународниот монетарен фонд во светската економија. Во трудот „Поопштествување на недвижнос-ти во правниот систем на СРМ“ др Марјан Марјановски врши ед-на доста конкретна анализа на по-спштествувањето, класификацијата, систематизацијата и на други елементи на недвижностите во СРМ.

Прашањето за бројот на стран-ските работници вработени во СФРЈ, како и прашањето за бро-јот на нашите работници врабо-тени во странство и како се при-менува начелото на реципроцитетот во меѓународните трудови односи се предмет на разгледува-ње во прилогот „Засновање на работен однос со странски држав-јани според правото на Југослави-ја“ од м-р Трајан Бендевски. Во трудот „Граѓанско-правниот суб-јективитет на месните заедници како самоуправни заедници на на-шиот општествено-политички сис-тем“ м-р Ристе Ристески врши анализа на работата на месните заедници од дел на западна Ма-кедонија при што констатира дека граѓанско-правната способност на месните заедници секогаш била на завидно ниво и ги остварувала целите, идеите и задачите на мес-ните заедници. Трансформацијата на целокупниот банкарски систем од неговите класични облици до банкарско-кредитниот систем во облик на самоуправен здружен труд и во функцијата на самоуп-равниот здружен труд се предмет на аналитично научно пријдување кон проблемот што е изнесен во статијата „Банкарските организа-ции како облици на здружување на парични средства и на финан-сиско и банкарско работење“ од др-р Тито Беличанец.

За теоретските размислувања и практичните примени на судски-те пресуди се зборува во трудот на м-р Симеон Гелески под нас-лов „Карактерот на судските пре-суди во југословенскиот управен спор“, при што посебно се задр-жува на предметот, формата, содр-жината, видовите и нивното зна-чење на судските пресуди во уп-

равниот спор. Трудот на д-р Панта Марина „Кривичната заштита на самоуправните права“ е доста интересен, аналитичен и критичен, при што, покрај другото, ја анализира и материјата на сопствената кривично-правна заштита и укажува дека овој вид на заштита сè уште не нашол свое адекватно место во кривично-правната практика.

Д-р Никола Матовски во трудот „Облигаторната одбрана по службена должност“ ги разработува сите аспекти на одбраната на обвинетиот во кривичната постапка а посебно се задржува на правата и положбата на личноста во општеството. Додека д-р Владо Камбовски во својот напис „Позицијата на стопанските престапи во нашиот правен систем“ комплексно ги опфаќа сите прашања од теоретски и практичен карактер и интерес на стопанските престапи, како и улогата на казнената одговорност на правните лица.

Потоа следи написот на д-р Сава Климов „Самоуправувањето и власта во уставниот систем на социјалистичка Југославија (1953—1974)“ во кој се изнесени проце-

сите на демократизацијата на општествените односи, и проширувањето на самоуправувањето во сите сфери на општествениот живот.

Политичката динамика на самоуправниот социјализам сè повеќе го актуелизира прашањето на демократскиот плурализам на самоуправните интереси. Во тој правец дејствувањето на општествено-политичките организации во СР Македонија имаат огромна улога. Овие констатации се изнесени во трудот „Политичката мисла на општествено-политичките организации во СР Македонија“ од доцентот Гојко Груевски.

Во последниот застапен текст „Воената организација и општеството“ од потполковникот Ристо Дамјановски се анализирани некои основни карактеристики и елементи на односот општество — армија со посебен акцент на проблемот на поопштествувањето на народната одбрана.

Излегувањето на третиот број на „Годишникот“ е во тек.

Павле МИТРЕВСКИ